

„Підзаряджаючи розвиток”

ЄС інвестує кошти та інтелект у сталу енергетику і безпечне довкілля Стор. 5



НОВИНИ ЄС

„Європейська громадянська ініціатива” – інструмент прямої демократії

Стор. 4

ТОЧКА ЗОРУ

**Жозе Мануел Пінту Тейшейра:
„Усе в руках українців”**

Стор. 12

НОВИНИ СПІВПРАЦІ ЄС-УКРАЇНА

ЄС підтримає малий бізнес у країнах Східного партнерства

Стор. 13



Єврокомісія пропонує спростити процедуру реєстрації та транспортування авто в межах ЄС, щоб „покласти край незліченним формальностям та тривалим процедурам реєстрації машин”. Це дозволить заощадити бізнесу й громадянам близько € 1,5 млрд щороку та звести до мінімуму можливість реєстрації викрадених авто.



У Києві відбулася експертна толока „Оцінка реформ екологічної політики у країнах Східного Партнерства”, під час якої було представлено звіт щодо оцінки екологічного врядування в 6-ти країнах Східного Партнерства. За оцінками експертів, кращих результатів у екореформах досягла Вірменія, далі йдуть Молдова та Україна.

СЛОВО МАЮТЬ ГРОМАДЯНИ

9 травня 1950 року тодішній міністр закордонних справ Франції Робер Шуман виголосив знамениту промову, в якій закликав до інтеграції європейських держав задля побудови миру та досягнення добробуту для їхніх громадян. Вважається, що саме ця декларація започаткувала процес створення ЄС. Нині 9 травня щороку відзначають як День Європи.

Цьогорічне свято було позначене подією, яка є промовистим свідченням успішності та глибини започаткованого понад півстоліття тому процесу. 9 травня 2012 року Європейська Комісія зареєструвала Європейську громадянську ініціативу. Це новий, передбачений Лісабонським договором механізм дозволяє людям напряму, а не через національні уряди чи парламенти, впливати на ухвалення рішень на рівні Євросоюзу.

Згідно з ним Єврокомісія повинна вжити необхідних законодавчих кроків у певній сфері у разі, якщо цього бажають щонайменше мільйон громадян ЄС з принаймні семи держав-членів. Зареєстрована 9 травня ініціатива має назву "Fraternité 2020 – Mobility. Progress. Europe", або ж „Братерство 2020 – Мобільність. Прогрес. Європа”. Її запропонував створений для цього комітет громадян Австрії, Бельгії, Угорщини, Італії, Люксембургу, Румунії та Іспанії. Вони хочуть, аби на рівні ЄС було законодавчо закріплено більше сприяння мобільності людей. А саме: активніше використання наявних для цього фондів та збільшення фінансування програм обміну на майбутнє, аж до виділення на цілі мобільності 10% бюджету ЄС; підвищення міжкультурних знань учасників європейської мобільності – мови країни перебування, її історії, традицій тощо; ретельнішого контролю за прогресом у сфері мобільності, зокрема за допомогою Євростату та Евробарометру.

Показово, що лише 1 квітня набуло чинності законодавство ЄС, яке уможливило практичне застосування відповідного положення Лісабонського договору. Тобто, першу ініціативу зареєстровано майже відразу після того, як це стало можливим. Це доводить затребуваність такого механізму громадянами Євросоюзу. Понад 60 років тому Робер Шуман закликав до співпраці держав задля європейської інтеграції – нині ж ідеться і про реальну співпрацю самих людей. Вони можуть самостійно вирішувати, де ЄС потребує більших зусиль. Це унікальний досвід, аналогів якому не мають не лише міжнародні організації, а й держави.

Тепер протягом року ініціатори "Fraternité 2020" повинні зібрати мільйон підписів на підтримку своєї ініціативи. Можна не сумніватися, що їм це легко вдасться.

НОВИНИ ЄС

ЄС стимулює громадянську активність	4
Доступ до сталої енергії: не привілей, а право	5
Євросоюз – найбільший світовий донор	5
Європарламент – за чисте довкілля і сильну Європу	6
Економіка ЄС потребує поживлення	6
У Євросоюзі запровадять мінімальну заробітну плату?	7
Шенгенська зона підвищеної відповідальності	7
Блакитна карта ЄС: „відтік мізків” чи нові можливості?	8
Старше покоління – „платиновий фонд” Європи	8
Twitter як засіб комунікації: діалог у режимі реального часу	9

ЄВРОІНТЕРВ'Ю

Б'янка Боймлер: „Ми прагнемо показати, що Євросоюз робить в Україні”	10
--	----

ТОЧКА ЗОРУ

Жозе Мануел Пінту Тейшейра: „Усе в руках українців”	12
Заява речника Високого представника Кетрін Ештон щодо вибухів у Дніпропетровську	12

НОВИНИ СПІВПРАЦІ ЄС–УКРАЇНА

ЄС підтримає малий бізнес у країнах Східного партнерства	13
Телерадіомовлення: євростандарти і українські реалії	13
Петро Кендзьор: „Важливо розуміти, що нас об'єднує”	14
Прес-тур для регіональних журналістів	14

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №5'12

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні
Засновник: Представництво Європейського Союзу в Україні
01024, м. Київ,
вул. Круглоуніверситетська, 10
<http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/>

Керівник проекту – Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnnychuk@eeas.europa.eu

Видавець:
Media Consulta International Holding AG
Вассергассе, 3
10179 Берлін, Німеччина
Tel.: + 49 (030) 6 50 00-0
Fax: + 49 (030) 6 50 00-370

Випусковий редактор – Ірина Романова
i_roman@rambler.ru

Виконавець

ТОВ „Агенція комунікацій”
ТМ „Key Communications”
01033, м. Київ,
вул. Саксаганського, 28, оф. 20
Тел./факс: (044) 201 64 94

Редакційна група:

Анатолій Марциновський,
Юлія Ємельянова, Тетяна Вороніна,
Данило Марчишин

Свідоцтво про реєстрацію

КВ №13773-2747ПР від 19.03.2008 р.
Індекс видання 98603
ISSN 1725-0811
Підписано до друку 17.05.2012
Друк: ТОВ „Новий друк”
02660, м. Київ, вул. Магнітогорська, 1
Наклад 2000 прим.
Розповсюджується безкоштовно.

ЄС стимулює громадянську активність



1 квітня розпочато проект „Європейська громадянська ініціатива”, який дозволить громадянам ЄС посилити свій вплив на процеси формування й ухвалення рішень та долучитися до законодавчої діяльності. Ідею запровадження такого інструменту прямої демократії зафіксовано в Лісабонському договорі, а ухвалу з цього приводу Європейський Парламент прийняв 14 лютого 2011-го. „Європейська громадянська ініціатива” не має аналогів у світовій практиці, тож і громадянам, і інституціям ЄС доведеться разом вчитися.

Відтепер громадяни Євросоюзу можуть направляти свої пропозиції щодо того чи іншого законодавчого питання безпосередньо до Єврокомісії, адже саме вона має повноваження виступати із законодавчими ініціативами.

Втім, спочатку зацікавлені у розв’язанні того чи іншого питання сторони мають створити спеціальний комітет у складі представників не менш як семи країн ЄС, які мають право голосу під час виборів до Європарламенту. Комітет – як представник ініціативи – реєструє пропозицію на спеціально створеному сайті Європейської Комісії. Протягом двох місяців вона перевірятиме правильність підготовки і відповідність подання базовим законам та принципам співдружності.

Якщо всіх умов дотримано, комітет може почати збір підписів на підтримку ініціативи, і підтримати ініціативу повинні принаймні 1 млн громадян з не менш ніж семи держав ЄС – на це відведено один рік. При цьому кількість прихильників проекту в кожній країні має бути не меншою за мінімум, пропорційний кількості населення, – наприклад, у Німеччині це 74000, а на Мальті – 4500.

Особливу увагу буде приділено захисту персональних даних, незалежно від форми їх подання – у письмовому вигляді або через Інтернет. Для збору електронних заяв Європейська Комісія надає спеціальну комп’ютерну програму; можна використовувати і власну онлайн-платформу, якщо вона відповідає вимогам безпеки. Підписанти мають надати про себе детальну і, безумовно, достовірну інформацію, що є гарантією прозорості процесу. Зауважимо, що всі наведені дані ретельно перевірятимуть на національному рівні й тільки потім передадуть у Єврокомісію.

Крім списків необхідно підготувати проектну пропозицію й зазначити джерела фінансування, вказавши усіх спонсорів, які інвестують в її реалізацію понад € 500 на рік.

Готовий пакет документів передають до Європейської Комісії, яка уповноважена виносити їх на розгляд Європей-

ського Парламенту та Ради ЄС; члени комітету можуть отримати можливість представити ініціативу на відкритих слуханнях у Європарламенті. Якщо її буде схвалено, то за два роки громадянська ініціатива може стати законом.

У такий спосіб Європейська Комісія прагне залучити мільйони людей до так званої „прямої демократії”. Співдоповідач щодо громадянської ініціативи, євродепутат від Франції Ален Ламассур наголошує: „Це влада політичної ініціативи, яку дають загалом усім громадянам. Умови, які ми створили, доволі гнучкі й нескладні: досить об’єднати навколо пропозиції мільйон громадян із чверті країн ЄС. Ми хотіли, щоб ця процедура стосувалася загальноєвропейських питань, а не обмежувалася однією чи кількома державами”.

І хоча „Європейська громадянська ініціатива” – перша спроба такого масштабу, вона може швидше, ніж очікується, заохотити до дії, адже чимало громадян ЄС хотіли б розв’язати схожі проблеми, проте досі не мали ефективних важелів для їх вирішення. Відтепер у їхньому розпорядженні є інструмент громадянської дії, а сучасні інформаційні технології та соціальні мережі значно полегшують доступ пересічних європейців до інституцій, що ухвалюють рішення. Одним з таких консолідуючих питань, для розв’язання якого може бути застосовано Європейську громадянську ініціативу, є проблема невизнання дипломів мільйонів студентів, які навчалися за програмою „Еразмус”. Теоретично їх має визнавати кожна з країн ЄС, але на практиці відбувається інакше – тепер є шанс змінити ситуацію.

Щоправда, деякі політики та експерти висловлюють побоювання – наприклад, що громадянською ініціативою можуть скористатися великі лобі для відстоювання своїх вузьких бізнес-інтересів або партії – щоб привернути прихильників. Алан Ламассур наголошує: „Будь-яка політична партія, підприємство, профспілка, недержавна організація чи церква можуть публічно підштовхнути і навіть фінансувати тих, кого вони закликають поставити свій підпис під громадянською ініціативою. Єдина умова – абсолютна прозорість, тобто автори ініціативи повинні засвідчити, хто всі ті люди, котрі за нею стоять”. ☉

Доступ до сталої енергії: не привілей, а право

16 квітня на Саміті ЄС зі сталої енергетики в Брюсселі Голова Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу представив нову енергетичну ініціативу ЄС „Підзаряджаючи розвиток”. Ці зобов’язання ЄС приймає в рамках Ініціативи зі сталої енергетики для всіх (SE4All), висунутої минулого року Генеральним секретарем ООН Бан Кі Муном. За словами очільника Єврокомісії, зазначені цілі відображають стратегію ЄС у цій сфері і є наріжним каменем програми „Європа 2020 для розумного, сталого, всебічного розвитку”.

„Зв’язок між енергією та розвитком є фундаментальним. Без доступу до джерел енергії ми просто не зможемо досягти Цілей тисячоліття у сфері розвитку... У той час, як одна частина планети живе в цифровому світі, інша досі не має доступу до елементарної електроенергії. Тож сьогодні ми робимо потужну заяву про готовність надати допомогу країнам, що розвиваються, задля забезпечення до 2030 року доступу до енергії для 500 млн їхніх громадян. Ми беремо таке зобов’язання й сподіваємося, що інші також приєднаються до нас, аби до 2030 року доступ до енергії був для всіх не привілеєм, а правом”, – заявив Баррозу.

У рамках програми „Підзаряджаючи розвиток” буде створено Фонд ЄС з технічної допомоги, який у перші два роки матиме в своєму розпорядженні більше € 50 млн – вони будуть спрямовані на підтримку країн, що долучилися до Ініціативи й взяли зобов’язання провести відповідні реформи.

Жозе Мануель Баррозу повідомив, що вже сьогодні Єврокомісія інвестує на підтримку сталої енергетики понад € 600 млн на рік, а консолідований



Генеральний секретар ООН Бан Кі Мун виступає на Саміті ЄС зі сталої енергетики в Брюсселі

внесок держав ЄС є ще більшим. Тож разом з Програмою змін та „зеленої допомоги” після 2014-го ця цифра суттєво зросте, а кошти будуть зосереджені на сталих та всеосяжних інвестиціях в енергетику.

Також Єврокомісія приділятиме велику увагу питанням вдосконалення й розширення арсеналу інноваційних фінансових інструментів, щоб мати реальну картину змін, зумовлених інвестиціями коштів та інтелекту в сталу енергетику. З цією метою розвиватиметься співпраця з Європейським Інвестиційним банком.

Жозе Мануел Баррозу підкреслив, що втілення цієї програми, тим більше в такі складні економічні часи, дозволить сформувати нові ринки, започаткувати нові ділові відносини; країни-партнери ЄС отримають доступ до

інноваційних технологій та базу для створення нових робочих місць.

Звертаючись до учасників Саміту ЄС зі сталої енергетики, Голова Європейської Комісії наголосив: „Забезпечити до 2030 року доступ 500000 людей до сталих джерел енергії та послуг – це масштабна й амбіційна мета, але якщо ми працюватимемо разом і матимемо мужність для здійснення цих змін, ми досягнемо бажаного”.

Генеральний секретар ООН Бан Кі Мун привітав нову ініціативу ЄС: „Я підтримую відданість Єврокомісії Ініціативі сталої енергетики для всіх. Потужне лідерство Європейської Комісії в питаннях політики розвитку в цілому та доступу до сталої енергетики зокрема дозволяє нам поставити енергію на чільне місце в глобальному порядку денному”.

Євросоюз – найбільший світовий донор

„Попри кризу Європа знову засвідчила свою солідарність із найбіднішими у всьому світі. Підтримка ЄС допомогла мільйонам людей вибратися зі злиднів та зберегла багато людських життів”, – так прокоментував Єврокомісар з розвитку Андріс Пібалґс дані оприлюдненого звіту Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР). У 2011-му, як і в попередні

роки, Європейський Союз залишився найбільшим у світі донором, і його внесок у „глобальний бюджет допомоги” 2011-го року склав € 53 млрд, (або понад 50%), що становить 0,42% сукупного валового доходу ЄС. А внесок трьох держав-членів Євросоюзу, які ввійшли до п’ятірки найбільших світових донорів, сягнув 0,7% національного валового доходу.

ОЕСР також наголошує, що „зусилля необхідно примножити” й до 2015 року довести рівень глобальної допомоги з боку ЄС до 0,7% сукупного ВВП співдружності.

„Допомога задля розвитку є виявом солідарності; це – інвестиції, що дозволяють зробити світ більш безпечним та процвітаючим”, – говорить в заяві ОЕСР.

Європарламент – за чисте довкілля і сильну Європу



Європарламент ухвалив резолюцію, в якій ідеться про необхідність задіяти всі механізми, що є в розпорядженні ЄС, задля подальшого скорочення викидів CO₂ і вдосконалення Системи торгівлі викидами (ETS). У такий спосіб, переконані парламентарії, економіка Євросоюзу досягне більшої конкурентоспроможності й послабить залежність від традиційних енергоносіїв – як це і передбачено стратегією до 2050 року. Ухвалена резолюція не має обов'язкової сили, однак актуальність піднятих питань посилює її значення.

Парламентарії наголосили, що в цілому підтримують „дорожню карту переходу до низьковуглецевої економіки“, запропоновану Європейською Комісією. В документі викладено

основи політики ЄС, яка передбачає до 2050 року скорочення викидів CO₂ на 80% і більше. Досягнення такої амбіційної мети буде поетапним: до 2030 року забруднення атмосфери двоокисом вуглецю планують зменшити мінімум на 40%, до 2040-го – на 60%, до 2050-го – не менш як на 80%.

У резолюції Європарламенту зазначено, що нинішні короткотермінові цілі орієнтовані „не на економічний шлях“ і потребують рішучіших заходів, зумовлених більш стрімкими змінами клімату.

„Чим більше ми робимо зараз, тим легше нам буде в майбутньому, – наголосив доповідач Кріс Девіс (Велика Британія). – Або ми відіграємо провідну роль у розвитку низьковуглецевої економіки, або пасемо задніх. Слід взяти до уваги, що активна позиція – це можливість залучити інвестиції та стимулювати інновації. Вона зробить Європу сильнішою“.

Депутати Європарламенту констатували, що Система торгівлі викидами (ETS) є основним інструментом ЄС у скороченні промислових викидів та сприянні „зеленим“ інвестиціям, хоча вона потребує вдосконалення й розширення. Наприклад, законодавче рішення щодо включення авіавикидів

до ETS, яке зіштовхнулося зі спротивом з боку країн, що не входять до ЄС, має бути виконане в повному обсязі.

Підтримуючи проект Директиви з енергоефективності (підвищення енергоефективності на 20% до 2020 року), парламентарії наголосили на необхідності „декарбонізації“ виробництва електроенергії. Також у резолюції зазначено, що необхідно вже найближчим часом визначити види відновлюваної енергії, що мають бути забезпечені в 2030 році.

Європарламент звернувся до Єврокомісії з пропозицією розробити конкретні пропозиції щодо скорочення викидів CO₂ сільськогосподарськими підприємствами та підтримати аналогічні кроки щодо інших форм землекористування, зокрема таких, що передбачають стале виробництво біопалива.

Парламент підтримав „дорожню карту“, яка передбачає скорочення до 2050 року на 60% транспортних викидів, а також висловився за підготовку законодавчих ініціатив, спрямованих на припинення на території ЄС викидів із суден, – оскільки міжнародні угоди з цього питання наразі відсутні. „Європа має йти попереду“, – наголосили європарламентарії. ☉

Економіка ЄС потребує пожвавлення



У квітні Eurostat оприлюднив дані щодо рівня безробіття у ЄС. За станом на лютий 2012-го 24 млн 550 тис., або 10,2%, громадян Євросоюзу шукали роботу – і це найвищий за останні 15 років показник.

Найдраматичніша ситуація склалася на півдні: в Іспанії без роботи зали-

шилися 23,6%, у Греції – 21%, Португалії – 15%, Ірландії – 15%, Італії – 9,3%.

Її спричинили складна економічна ситуація та висока державна заборгованість (нагадаємо, що Греція, Португалія та Ірландія отримують допомогу від ЄС та МВФ). Найнижчий рівень безробіття в Австрії, Нідерландах, Люксембурзі, Німеччині.

Тривогу в ЄС викликає той факт, що в складі армії безробітних – 5,46 млн молодих людей віком до 25 років: у Греції та Іспанії, наприклад, чи не кожен другий у цій віковій групі сидить без роботи; натомість в Австрії, Німеччині, Нідерландах ситуація відносно спокійна.

Нині у Євросоюзі активно працюють не тільки над антикризовими заходами, але й над стратегією пожвавлення економіки, і особливий акцент – на подоланні безробіття серед молоді,

адже саме вона найбільше потерпає від кризи.

ЄС прагне покращити ситуацію, і це відбувається на тлі загальносвітового зростання рівня безробіття. Наприкінці квітня Міжнародна Організація Праці (МОП) оприлюднила доповідь для ООН щодо ситуації на світовому ринку зайнятості. У ній висловлюється занепокоєність рівнем безробіття у світі, й перш за все – серед молоді. Експерти ООН констатують, що створюється занадто мало нових робочих місць, при цьому заходи жорсткої економії спричиняють напруження на ринку працевлаштування. Скорочення числа зайнятих – зазначено в доповіді – створює загрозу масових заворушень у країнах Африки та Близького Сходу. За прогнозами МОП, світовий ринок робочих місць повернеться на докризовий рівень не раніше 2016-го. ☉

У Євросоюзі запровадять мінімальну заробітну плату?

Європейська Комісія запропонує встановити для всіх держав співдружності межу мінімуму заробітної плати.

Нині 8% європейців, хоч і мають роботу, живуть за межею бідності. Втім, єдиних критеріїв визначення „межі бідності” у ЄС не існує. Скажімо, в Німеччині, Італії, Австрії, скандинавських країнах офіційний мінімум заробітку не встановлений, а в Румунії він не перевищує € 160, і такий бюджет – у чверті населення; в інших країнах ЄС „мінімалку” отримують від 8 до 10% працюючих громадян. Зважаючи на високу вартість життя та непросту економічну ситуацію, межа бідності може стати реальністю для чималої кількості людей – про це свідчать дані соціологічних досліджень.

Відсутність зафіксованого розміру мінімальної зарплатні змусить Єврокомісію добиватися від урядів низки країн запровадження змін до чинного внутрішнього законодавства у сфері соціальної та трудової політики. І по-

садовці ЄС, і експерти визнають, що це непросте завдання, проте Європейська Комісія налаштована рішуче.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу заявив у Страсбурзі: „Центральним елементом сьогоденної пропозиції є бажання усунути перешкоди для створення істинного єдиного європейського ринку праці. Створення цього ринку вимагатиме зусиль з боку національних урядів, а також, і я на цьому дуже наголошую, – повного залучення соціальних партнерів як на європейському, так і на національному рівнях”.

З огляду на диспропорції в економічному розвитку країн ЄС розмір та динаміка зростання мінімальної заробітної плати визначатимуться рівнем конкурентоспроможності національних економік.

В оприлюднених пропозиціях Європейської Комісії зазначається, що запропоновані кроки дозволять не тільки посилити соціальний захист громадян ЄС, але й ефективно проти-



діяти тенденції до здешевлення робочої сили.

Іншим пріоритетом Єврокомісії, зокрема для зниження рівня безробіття, є популяризація підприємництва й подальші зусилля для виведення з тіні незадекларованих прибутків і легалізація робочої сили. ☼

Шенгенська зона підвищеної відповідальності

Суд Євросоюзу в Люксембурзі дозволив країнам ЄС притягати до кримінальної відповідальності осіб, котрі обманом одержали візи для в'їзду в Шенгенську зону. Приводом до появи такого рішення стало звернення Верховного суду Німеччини до вищого судового органу Євросоюзу за відповідними роз'ясненнями стосовно справи про організацію нелегальної міграції в країну.

За даними німецької прокуратури, громадянин В'єтнаму допомагав співвітчизникам в'їжджати до Угорщини в складі туристичної групи за відповідними візами, а потім нелегально переправляв їх до Німеччини. Вартість його „візових” послуг коливалася від 10 до 15 тисяч доларів, а за тимчасовий дозвіл на роботу збирачем ягід у Швеції – від 500 до 2 тисяч євро.

Німецький суд призначив порушникові покарання у вигляді позбавлення волі терміном на 4,3 року, однак засуджений оскаржив вирок. Тоді Верховний суд Німеччини звернувся до Суду ЄС з проханням роз'яснити, чи може влада країни-

члена ЄС залучати до кримінальної відповідальності організаторів нелегальної міграції, якщо замовлені ними шенгенські візи на момент порушення справи не анульовані, а отже, вважаються законними.

Розглянувши запит, Суд ЄС постановив, що притягнення до відповідальності нелегальних мігрантів та їхніх пособників не суперечить законодавству Євросоюзу навіть у випадку, якщо візи були отримані легально, але шляхом обману компетентних органів. При цьому не має значення, чи анульовані ці візи на момент порушення справи. У зв'язку з цим суд не знайшов жодних перешкод для підтвердження обвинувального вироку німецького суду.

Країни ЄС створюють усі умови для того, щоб мігранти комфортно почувалися на території Євросоюзу, однак нелегальна міграція спричиняє низку серйозних проблем. Тому глава МВС Німеччини Ганс-Петер Фрідріх нещодавно заявив: якщо країни на кордонах Шенгенської зони не можуть стримувати хвилю нелегальної імміграції,



то запобіжним заходом може стати введення прикордонного контролю.

У той же час, як повідомила пресслужба Адміністрації прикордонної служби України, тільки цього року на кордонах нашої держави з ЄС кількість нелегалів зменшилася на 30%. Заступник голови Державної прикордонної служби України Павло Шишолін наголосив: „Четвертий рік поспіль спостерігається зменшення потоків незаконної міграції. Це підтверджується й оцінками структур ЄС, які вкотре визнають, що східний напрямок незаконної міграції втратив актуальність для ЄС”. ☼

Блакитна карта ЄС: „відтік мізків” чи нові можливості?



Незабаром за допомогою європейської „блакитної карти” висококваліфікованим іноземцям ще ширше відчинять двері місцевого ринку праці. Вона вже діє в низці країн Європейського Союзу і надає вихідцям з-за меж ЄС право на працевлаштування та проживання. Цікаво, що про цей дозвіл на отримання прав, близьких до тих, які має кожен громадянин співдружності, заговорили у той час, коли помітно посилюлися місцеві антиіммігрантські настрої. Втім, прагматично налаштовані політики та експерти переконані: працевлаштування громадян із третіх країн дозволить зменшити дефіцит робітників у багатьох галузях.

Існують й інші побоювання: наприклад, у парламенті Бельгії під час голосування щодо надання трудових дозволів іноземцям лунали й застереження щодо відтоку мізків із країн-сусідів – таких, як, скажімо, Україна і Молдова. Йдеться про те, що держави, які знаходяться на етапі реформ і розвитку, потребують для прискореного поступу як інтелектуального потенціалу, так і достатнього ресурсу робочої сили.

У той же час, на думку експерта бельгійського Національного фонду наукових досліджень Фредеріка Доке, існує й позитивний ефект: „Насамперед, це перекази грошових фондів. Іноземні кваліфіковані й низькокваліфіковані працівники відправляють гроші своїм родинам; нерідко ті, що працюють у країнах ЄС на великих підприємствах, налагоджують зв'язки з підприємствами своїх країн. Ці зв'язки можуть полегшувати прямі іноземні інвестиції й торгівлю”. На користь цього твердження свідчать і дані Національного банку України: до держави щороку надходять мільярди доларів, зароблених за її ме-

жами. Отже, відкриваючи двері для іноземних робітників, європейці продовжують шукати баланс між „плюсами” та „мінусами” так званої легальної селективної міграції. Щоб мінімізувати її можливі негативні наслідки, пропонується під час відбору іноземного працівника оцінювати не тільки його компетенції, але й брати до уваги ситуацію з „відтоком мізків” у його країні. І якщо вона набула надмірних масштабів – обмежувати прийом на роботу спеціалістів відповідного профілю, котрі представляють такі держави і хочуть отримати „блакитну карту”. ☺

„Блакитна карта”, на зразок американської Green Card, даватиме право громадянам країн, що не є членами ЄС, тимчасово працювати на території Євросоюзу. Рішення про створення такого документа було ухвалено ще 2009 року. Ця директива щодо висококваліфікованих фахівців передбачає однакові правила перебування для всіх працівників, що походять не з ЄС.

Старше покоління – „платиновий фонд” Європи



На фото (зліва направо): Єврокомісар з питань охорони здоров'я Джон Даллі, Віце-президент Єврокомісії з питань цифрових технологій Ніле Крус, Єврокомісар з питань зайнятості та політики соціальної інтеграції Ласло Андор

2012-й – Європейський рік активного старіння та солідарності поколінь, що свідчить про велику увагу й повагу ЄС до громадян старшого віку. Однак проблема старіння населення Європи спонукає до пошуку ефективних рішень: за підрахунками Єврокомісії через кілька десятків років витрати на пенсії та охорону здоров'я людей похилого віку сягнуть 30% бюджету ЄС. І це в умовах, коли

кількість молодого та працездатного населення Євросоюзу невпинно зменшується, а обтяженим видатками державним бюджетам дедалі важче утримувати безробітних та зростаючу армію пенсіонерів. Виходячи з такої перспективи, чи вдасться зберегти високі стандарти життя? І як використати досягнення науково-технічного прогресу задля розв'язання проблеми? Ці запитання

були в центрі дискусії на конференції „Європейське інноваційне партнерство з активного та здорового старіння”, яка відбулася у Брюсселі.

„Ми більше не можемо чекати, – наголосив Єврокомісар з питань охорони здоров'я Джон Даллі. – По всій Європі скорочується бюджетне фінансування. Старіння населення ЄС прогресує, а це збільшує потребу в послугах догляду та персоналу. Нам потрібні розумні інвестиції у здоров'я людей, поєднані з продуманими інноваціями. Це – рушій не лише кращої та послідовної охорони здоров'я, але й створення робочих місць та розширення ринку для нашої промисловості”.

У відповідь на такі виклики Європейська Комісія презентувала „дорожню карту” ефективного реформування структури охорони здоров'я, послуг та ринку праці, спрямовану, зокрема, на створення умов для здорового й дієздатного старіння людей.

Для досягнення нових цілей у ЄС планують активно використовувати науку та інновації. Єврокомісар з питань цифрових технологій Ніле Крус

зазначила: „Розумні винаходи, поєднані з інформаційними та комунікаційними технологіями, можуть прийти на допомогу. Іншими словами, йдеться про нові культуру, організацію та нові рамки законів”.

На думку експертів, у ЄС починають усвідомлювати: люди старшого віку створюють попит на різноманітні послуги та продукти – від персональ-

ного догляду до нових технологій підтримки здоров'я і самостійності. Таким чином старше покоління є джерелом нових можливостей та стимулом розвитку масштабного споживчого ринку, потенціал якого ще треба вивчати й оцінювати.

Співдружність європейських держав докладає особливих зусиль для адаптації ринку праці до потреб здоро-

вого старіння та продовження трудового стажу. Так, до 2020 року планується на 2 роки збільшити так званий показник „здорових років життя” (кількість років, протягом яких людина старшого віку не страждає на серйозні захворювання чи інвалідність). Такі цілі визначені в програмі Європейського інноваційного партнерства для активного та здорового старіння. ☼

Усе про Європейський рік активного старіння та солідарності поколінь: <http://europa.eu/ey2012/ey2012main.jsp?catId=971&langId=en>

Twitter як засіб комунікації: діалог у режимі реального часу

Понад дві з половиною години громадяни ЄС ставили запитання та дискутували з високопосадовцями ЄС на чолі з Головою Єврокомісії Жозе Мануелем Баррозу. Захід, ініційований омбудсменом Євросоюзу Нікіфоросом Діамандуросом, транслювали в Інтернеті англійською, німецькою та французькою мовами. До дискусії могли одночасно долучитися чи не всі єврочиновники, а також гості: „твіти” виводилися на екран у конференц-залі Європарламенту.

У дискусії „Європа за умов кризи: як завоювати довіру громадян” взяли участь Голова Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Голова Європарламенту Мартін Шульц і прем'єр-міністр Данії та президент Ради ЄС Гелле Торнінг-Шмідт; модератором виступила кореспондент BBC в Брюсселі Ширін Віллер.

Найбільш вживаними словами цього спілкування виявилися „прозорість влади”, „довіра”, „криза”. Відкриваючи онлайн-зустріч, Жозе Мануель Баррозу визнав, що довіра громадян до політиків падає. „А як вона може не падати, якщо влада підтримує банки, а не простих громадян Греції, які від розпачу наважуються на самогубства?” – запитала одна з присутніх у залі. Лаконічно суть відповіді Голови Єврокомісії можна сформулювати так: „Євросоюз – не причина, а вирішення проблем”. Втім, Баррозу наголосив: відповідальність за стан справ лежить як на урядах країн, так і на громадянах, тож і долати проблеми необхідно разом – іншого виходу не існує. Протягом 40 хвилин пан Баррозу давав відповіді на різні запитання, серед яких були й дуже незручні. І хоч дехто назвав його тези „інколи розпливчастими”, чимало дописувачів погоджувалися із заявами голови Єврокомісії, а найбільш яскраві фрази



На фото (зліва направо): Нікіфорос Діамандурос, Ширін Віллер, Жозе Мануель Баррозу

Голови Єврокомісії тут же цитували десятки користувачів.

Голова Європарламенту Мартін Шульц обрав наступальну тактику і почав із запитання: „Євросоюз – це подарунок, завдяки якому Європа понад 65 років живе без воєн і в добробуті. Чому ми цього не цінуємо?”. Втім опоненти були не менш підготовленими й ставили гострі запитання – скажімо, щодо єдиної штаб-квартири ЄС, суттєвих витрат чиновників на поїздки, в тому числі з Брюсселя до Страсбурга тощо. (Щомісяця Європарламент переїздить зі столиці Бельгії до Страсбурга, щоб провести там одну-єдину сесію. Ця „міграція”, передбачена Договором ЄС, коштує європейським платникам податків десятки мільйонів євро на рік. – Ред.).

Прем'єр-міністр головної в Раді ЄС Данії Гелле Торнінг-Шмідт похвалила реформи, проведені в Євросоюзі, та привітала, наприклад, зниження

цін на мобільні дзвінки в роумінгу для громадян ЄС.

Але найцитованішим стало, мабуть, таке спостереження: „Сюрреалістична сцена: Мартін Шульц дивиться на стіну Twitter, у той час як на ній з'являється запис від його імені”. Користувачі припустили думку, що від імені голови Європарламенту в Twitter писала його прес-служба.

Втім, дописувачі визнають: усі ми люди, і всім нам треба вчитися, у тому числі й вести діалог у реальному часі. Тож такий відкритий, хоча поки що незвичний формат спілкування – крок назустріч між єврочиновниками та єврогромадянами. „Чому б не транслювати в Інтернеті всі наради Європарламенту, а ми могли б ставити депутатам запитання в Twitter або в чаті?” – запитав один з учасників зустрічі. Користувач під ніком EU-Commission відповів: „Нам треба частіше організовувати діалог громадян такі заходи, як сьогодні!”. ☼

Б'янка Боймлер: „Ми прагнемо показати, що Євросоюз робить в Україні”

З 2 червня до 1 липня у Києві, біля Арки Дружби народів, киян та гостей столиці зустрічатиме Європейське містечко. Про цей масштабний проект, який вперше буде представлено в Україні, розповіла координатор з питань інформації та зв'язків із громадськістю Представництва ЄС в Україні Б'янка Боймлер.



– Як виникла ідея організації такого Європейського містечка під час Євро-2012?

На це надихнув успішний досвід організації подібної акції 2010 року, під час чемпіонату світу з футболу в Південно-Африканській Республіці Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ). Захід наочно продемонстрував, що саме Німеччина та весь Євросоюз роблять для сталого розвитку. Тому було вирішено зробити щось подібне в Україні під час проведення тут Євро-2012. GIZ звернувся з відповідною пропозицією до Представництва Євросоюзу в Україні, а ми радо підтримали цю справді чудову ідею. По-перше, в червні до України буде прикута увага європейських медіа. По-друге, Європейське містечко дасть можливість якнайповніше представити інформацію про те, що Євросоюз робить в Україні, і зробити це в одному місці й в один час.

Наша мета – показати, що Євросоюз реалізує тут цікаві й корисні проекти, які безпосередньо впливають на життя людей – у сфері збереження довкілля, освіти, громадянської відповідальності, урядових реформ. Також хочемо залучити до спілкування та дискусії людей, які зазвичай не мають можливості публічно висловитися.

– У Європейському містечку відбудеться багато заходів, і один з головних – дискусії з 11 важливих тем. Як їх визначали?

Насамперед зауважу, що їх 11 – відповідно до кількості гравців у футбольній команді. Процес відбору тем був тривалий, участь у ньому брали акредитовані в Києві дипломати з країн ЄС. Спочатку список тем запропонувало Німецьке товариство міжнародного співробітництва. Потім Представництво Євросоюзу зробило попередній відбір, який було доведено до остаточного варіанту спільно з посольствами держав-членів. Головним критерієм відбору були активність та результативність Євросоюзу в тій чи іншій сфері. Модераторами дискусій стануть відомі тележурналісти та інші добре знані люди.

– Виглядає так, що в європейському містечку не буде політики?

Насправді буде. Наприклад, без політичних питань не обійдуться публічні дебати з послами Євросоюзу, дискусія „Україна в Європі” за участі Голови Представництва ЄС Жозе Мануела Пінту Тейшейри та посла Німеччини Ганса-Юргена Гаймзюта (вона відбудеться в рамках відкриття Європейського містечка). Про політику йтиметься і при обговоренні теми „Демократія, громадянське суспільство та права людини” тощо. Ми не уникаємо політичних тем, але програму сформовано таким чином, щоб вона була цікавою для якомога ширшої аудиторії.

– Отже, цей проект більш діловий, ніж розважальний?

Ні, ми витримуємо баланс між серйозними дебатами та розважальною програмою. Упродовж 30 днів у Європейському містечку гостюватимуть музиканти, художники, творчі колективи, відбудеться фестиваль європейського короткометражного кіно, працюватимуть виставки, відбудуться дебати і ще багато інших заходів. Звичайно, змагатимуться й футбольні команди, а відкриють міні-турнір з футболу команди посольств країн ЄС.

– На кого, перш за все, ви чекаєте у Європейському містечку?

Насамперед на українців – сподіваємося, саме вони складуть переважну більшість відвідувачів. Але ми переконані, що сюди завітають і численні іноземні гості. Тому низка заходів проводитиметься як українською, так і англійською мовами.

За нашими – поки що орієнтовними – підрахунками Європейське містечко щодня відвідуватимуть близько 3000 осіб.

– Хто буде безпосередньо обслуговувати Європейське містечко, допомагати у проведенні заходів?

До цієї роботи буде залучено понад 80 волонтерів – представників неурядових організацій, а їх дії координуватиме „Європейський молодіжний парламент – Україна”. Волонтери братимуть участь у презентаціях платформ, допомагатимуть якнайкраще висвітлювати для відвідувачів теми та

заходи Європейського містечка. Кожну з платформ обслуговуватиме протягом усього місяця окрема команда волонтерів.

– Розкажіть, будь ласка, про участь в роботі Європейського містечка його співорганізаторів – Представництва ЄС, Німецького товариства міжнародного співробітництва та Київської міськдержадміністрація?

Німецьке товариство міжнародного співробітництва здійснює загальну ко-

ординацію, займається облаштуванням містечка та його менеджментом.

Представництво Євросоюзу відповідальне за п'ять тем з одинадцяти – „Збережи нашу планету”, „Навчання в Європі”, „Ініціатива майбутнього – молодь”, „Демократія, права людини та громадянське суспільство”, „Україна в Європі”.

Київська міська держадміністрація курує тему „Культурна спадщина” і робить значний внесок у культурну програму загалом, а також надає підтримку з питань логістики, безпеки, отримання всіх необхідних дозволів.

– Європейське містечко працюватиме під час проведення ЄВРО 2012...

Звісно, ми усвідомлюємо, що пріоритетом для більшості людей в ці дні буде футбол. Але Європейське містечко має дуже вдале та привабливе місце розташування, тому не помітити його або оминати буде складно. Ми будемо сусідами фан-зони, через нас пролягатиме шлях футбольних уболівальників із Труханова острова, де буде їхній кемпінг, до Хрещатика. Але у нашому Євромістечку буде багато цікавого для всіх, тому щиро запрошуємо в гості! ☺

ЄВРОПЕЙСЬКЕ МІСТЕЧКО: КАЛЕНДАР ПОДІЙ

2 червня

Офіційне відкриття
Європейського містечка.

2 та 4 червня

Тема: **«Україна в Європі».**

Розкриваємо весь спектр відносин через дискусії, презентації проектів ЄС, призиви конкурси та вікторини.

Дебати за участю Голови Представництва ЄС в Україні Жозе Мануела Пінту Тейшейри та послів країн ЄС в Україні.

4 червня – обговорення візових питань.

3 червня

День Німеччини у Євромістечку.

Знайомимося з країною, можливостями освіти у Німеччині, слухаємо hip-hop у виконанні майстрів з Німеччини та України, дивимося футбол.

5 та 6 червня

Тема: **«Врятуймо нашу планету!»**

Обговорюємо питання збереження природи, управління відходами, розвитку зеленого туризму.

Знайомимося з діяльністю проектів ЄС із захисту довкілля та біорізноманіття. Слухаємо джаз.

8 та 9 червня

Тема: **«Демократія, права людини та громадянське суспільство»**

Долучаємося до дискусій з гендерних питань та прав людини, беремо участь у майстер-класах проектів громадянського суспільства, знайомимося з тематичними виставками. У програмі також: майстер-класи африканських та латиноамериканських танців, театральні вистави, а ввечері – кінопоказ найкращих фільмів Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

10 та 13 червня

Тема: **«Здорове суспільство»**

Беріть участь у семінарах з управління власним здоров'ям, майстер-класах від



експертів Червоного Хреста (Франція, Україна) з надання першої допомоги, здорового способу життя.

Лекції про здоров'я – спеціально для дітей. Ознайомтеся з виставкою на тему розвитку толерантності щодо найбільш уразливих груп населення та фотовиставкою з репродуктивного здоров'я; пройдіть тести на ВІЛ, ІПСШ, гепатит.

Також у програмі – футбол.

11 та 12 червня

Тема: **«Ініціатива майбутнього – молодь»**

Дізнайтеся більше про освітні програми ЄС для української молоді, огляньте тематичні виставки-презентації. Слідкуйте за дебатами школярів – учасників Євроклубів та активістів Європейського молодіжного парламенту й дискусіями волонтерів з ЄС, котрі працюють в Україні. На сцені Європейського містечка музичні бої ді-джеїв із ЄС, а на футбольному полі – матч.

15 та 16 червня

Тема: **«Сталий економічний розвиток»**

Відвідайте семінари з розвитку зеленого бізнесу та виробництва екологічно чистих продуктів; дізнайтеся більше про перспективи сталого економічного розвитку держави та регіонів. Ознайомтеся з презентацією економічного потенціалу регіонів України. Увечері – фестиваль рок-музики.

18-23 червня

Долучайтеся до загальноєвропейської події – Тижня сталої енергетики

Протягом Тижня відбудуться:

- дискусії щодо ефективної державної політики у сфері енергоефективності;
- студентські дебати з питань енергозбереження;

- круглий стіл «Побудова енергоефективної економіки»;
 - інтерактивні тематичні фотовиставки;
 - конкурси й вікторини на тему енергозбереження;
 - демонстрації побутових енергоефективних приладів;
 - сеанси документального кіно на тему сталої енергетики;
 - виставка дитячого малюнка.
- Покази мод (організатор – I Love Kiev).

24 червня

День розвитку міст

У Європейському містечку відбудеться конференція на тему «Спортивні заходи – для розвитку міста». Ввечері – джазовий фестиваль.

24 червня

День культурної спадщини

Головна подія дня – круглий стіл «Українська культурна спадщина у новій Європі». Упродовж дня – демонстрація фільмів про Київ – місто мистецтв і майстрів. Увечері – концерт (організатор – I Love Kiev).

26-27 червня

Тема: **«Навчання в Європі»**

Дізнайтеся більше про освітні та дослідницькі програми ЄС, Болонський процес у Європі та Україні, про можливості навчання українських студентів у ЄС. Інформація з перших рук: дискусії студентів Erasmus Mundus. Опануйте ази іноземної у Школах європейський мов.

30 червня

Тема: **«Спорт і розвиток»**

Під час круглого столу і тематичних презентацій йтиметься про вплив спорту на розвиток країн.

У програмі дня: футбольні матчі команд-представників міжнародних організацій та кіносеанс спортивної комедії.

1 липня – Офіційне закриття

Концерт з нагоди закриття Європейського містечка.

Упродовж чотирьох тижнів у Європейському містечку – Фестиваль європейського кіно на великому екрані (слідкуйте за афішами).

Жозе Мануел Пінту Тейшейра: „Усе в руках українців”



Перебуваючи з візитом у Львові, Посол ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра взяв участь у Весняному Діловому Форумі та відповів на запитання журналістів. Він наголосив, що вирішення внутрішніх проблем перебуває в „руках українського народу”, та нагадав, що кожна з країн-членів ЄС проходила шлях демократизації сама, „ЄС за них не вирішував”.

За його словами, попри труднощі ЄС хоче продовжувати свою присутність в Україні та сприяти реформам, „щоб надали зміни для звичайних українців”. Як приклад він навів лібералізацію візового режиму між Україною та ЄС.

У той же час проблеми українського правосуддя, яке чинна влада використовує для розправ з опозицією, можуть стати серйозним гальмом на шляху підписання Угоди про асоціацію

між Україною та ЄС. Сьогодні українська влада відчуває „певний ступінь ізоляції”, особливо, коли йдеться про візити до Києва європейських політиків – досить згадати скасування візиту до України президента Німеччини та відмову президента Чехії від участі в засіданні лідерів держав Центральної та Східної Європи в Ялті.

„І це зрозумілий сигнал для президента Януковича, що країни Європи не розглядають ситуацію в Україні як таку, що має бути в європейській країні, яка претендує на приналежність до Європи”, – сказав Посол ЄС.

Попри всі заяви про євроінтеграційні прагнення Київ ігнорує стурбованість ЄС з того приводу, що за два останні роки сприйняття України в ЄС значно погіршилося, і підставами для цього стали дії очільників української влади. Зокрема, йдеться про суперечливі рішення, які істотно розширили повноваження українського президента, і про „використання судочинства з політичною метою”, що призвело до судових процесів над екс-урядовцями й опозиціонерами. На думку Посла ЄС, саме проблеми з українським правосуддям і є головною перешкодою для підписання Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. „Наше занепокоєння

влада ігнорує, ми бачимо погіршення ситуації й розуміємо, що без вирішення цього питання буде важко відновити процес зближення”. Посол Євросоюзу зазначив, що проведення чесних і прозорих парламентських виборів стане не тільки екзаменом для української влади, але й матиме велике значення для подальшого розвитку відносин з ЄС: „За виборами будуть пильно стежити країни ЄС. Вже є заяви щодо участі у виборах представників опозиції. Це все буде враховано, але рішення щодо виборів буде ухвалено всіма країнами тоді, коли для цього настане час”.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо аналогій між Україною та Білоруссю, Жозе Мануел Пінту Тейшейра наголосив: „ЄС не розглядає Україну як Білорусь, є суттєві відмінності. Про це свідчить і той факт, що ми сьогодні можемо з вами зустрітись. Тож не будемо складати все до одного кошика”.

У рамках візиту Посол ЄС оглянув „Арену Львів” і поділився враженнями: „Кілька років тому я був у Львові – тут було просто поле, а нині – чудовий стадіон. Я чекаю на час, коли приїду сюди дивитися матчі Євро-2012. Львів має особливий шанс, і я переконаний, що це місто буде одним із партнерів Європи”. ☉

Заява речника Високого Представника Кетрін Ештон щодо вибухів у Дніпропетровську



27 квітня речник Високого представника Європейського Союзу у справах зовнішніх відносин та безпекової політики та Віце-президента Європейської Комісії Кетрін Ештон поширив таку заяву:

„Високий представник була шокована та стурбована інформацією про вибухи, які сьогодні відбулися у Дніпропетровську. Її перші думки були спрямовані до жертв цих атак, до їхніх родин та друзів. У цей момент вона висловлює свою солідарність з народом України.

Європейський Союз підтримуватиме тісні контакти з українською владою, аби отримати оновлену інформацію про причини вибухів, стан, у якому перебувають жертви, та будь-які засоби, якими можна Україні допомогти”. ☉

ЄС підтримує малий бізнес у країнах Східного партнерства

Європейський Союз скерує € 10 млн на подальший розвиток програм підтримки малого бізнесу (SBS) у країнах Східного партнерства, включаючи програму ділових консультаційних послуг (BAS) та програму розвитку підприємств (EGP). Це дозволить запровадити в 2011 – 2013 рр. у Вірменії, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Молдові та Україні понад 60 проектів EGP і більше 600 проектів BAS.

„Наша програма має дві мети: перше, надання кредитів бізнесменам-початківцям, тим, хто має чітко розроблену стратегію своєї діяльності й знає точно, яких результатів хоче досягти; по-друге, „управлінську“ підтримку приватних ініціатив досвід-

ченими бізнес-консультантами, які мають власний досвід ведення бізнесу в країнах із перехідною економікою”, – наголосив керівник програм ЄБРР Олів'є Декамп.

На переконання Голови Представництва ЄС в Україні Жозе Мануела Пінту Тейшейри, програма підтримки малого бізнесу в Україні запрацює за умов, якщо влада надаватиме малим та середнім підприємцям реальну допомогу. Тим більше, що парафуювання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС вимагає від Києва запровадження європейських правил ведення бізнесу, в тому числі малого та родинного.

Зауважимо, що в ЄС за умов нинішньої кризи малий бізнес забез-



печує до 85% робочих місць, а малим та сімейним бізнесом займаються понад 19 млн осіб; в Україні ж ця цифра не перевищує трьох мільйонів. ☉

Телерадіомовлення: євростандарти і українські реалії

Спільний проект Євросоюзу та Ради Європи „Сприяння європейським стандартам в українському медійному середовищі”, провів експертний семінар „Законодавство щодо телерадіомовлення: європейські стандарти та українські реалії”. Участь у ньому взяли європейські та українські експерти, представники державних структур та громадських організацій. Дискусія точилася довкола Закону України про телебачення та радіомовлення. Базою для неї став аналіз закону, представлений експертами проекту Ів Саломон та Берндом Мьовесом.

– Україна як член Ради Європи приєдналася 2009 року до Конвенції з транскордонного телебачення й повинна забезпечити відповідність її національного законодавства в цій сфері європейським стандартам, – заявила Ів Саломон. – Щоб досягти цього, до Закону про телебачення і радіомовлення треба внести дуже багато поправок. Можливо, краще навіть написати новий закон, аніж намагатися залатати чинний.

– Коли в Україні заходить мова про недоліки законодавчого процесу, багато хто наголошує на якихось українських традиціях – мовляв, ми от так випикуємо наші закони й не можемо це змінити, – зауважила координатор сектору „Громадянське суспільство та ЗМІ” Представництва ЄС в Україні Стефані Хартнер. – Звісно, в Європі поважають традиції. Але, ратифікувавши міжнародні конвенції, Україна зобов'язалася



провести конкретні реформи. Тож варто відмовитися від не надто вдалим традицій у законотворчості.

Зокрема, однією з головних проблем нинішнього законодавства є порядок формування й функції Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Значною мірою саме цьому питанню було присвячено експертний семінар – розподілу ліцензій, накладання штрафів та запровадження інших санкцій, зупинення ліцензій тощо.

– Нацрада нині не є незалежною в такій мірі, як того вимагають європейські стандарти, – зауважила Ів Саломон. – А загальновідомо, що неможливо мати в країні незалежні медіа, якщо не є незалежною структура, що їх регулює. Так, у деяких країнах членів регуляторних органів також призначають політики. Але водночас там існу-

ють механізми, коли підбір їх може бути виведено з-під політичного впливу. Скажімо, він зводиться тільки до формального проставлення печаток.

Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України Дмитро Курдінович запевнив, що Україна націлена на вдосконалення чинного законодавства.

– Подальша експертна допомога у сфері медіа є для нас дуже важливою, – наголосив він. – Сподіваюся, вже до кінця нинішнього року буде готовий новий законопроект про телебачення і радіомовлення, який цілком відповідатиме європейським стандартам у цій сфері.

Зі свого боку, проект ЄС і Ради Європи представив учасникам семінару свою концепцію нового законодавства. Автором її є медіа-експерт Ради Європи Дмитро Котляр. ☉

Петро Кендзьор: „Важливо розуміти, що нас об'єднує”



Завершено фінансований ЄС проект „Історія України багатокультурна”. Його з 2010 року виконувала Всеукраїнська асоціація викладачів історії та суспільних дисциплін „Нова доба” у співпраці з Європейською асоціацією викладачів історії EUROCLIO. Про його здобутки „Євробюлетеню” розповів координатор проекту Петро Кендзьор.

– Головний підсумок нашої роботи – видання посібника для загальноосвітніх навчальних закладів „Разом на одній землі. Історія України багатокультурна”. Працюючи над ним, ми ставили за мету допомогти молоді та всім зацікавленим людям зрозуміти сутність етнічної та культурної різноманітності в історичному вимірі, не обмежуючись при цьо-

му поліетнічністю. Тому значну увагу присвячено дослідженню релігійних, мовних, гендерних, соціальних, регіональних та інших аспектів багатокультурної мозаїки українського суспільства.

Україна – країна розмаїта, тут представлено етноконфесійне, мовне, політичне багатоманіття. Тому вибір тем і сюжетів, покладених в основу навчальних матеріалів посібника, був дуже відповідальним. Формуючи зміст, ми спиралися на сучасну історичну дидактику, на дослідження виховного потенціалу тієї чи іншої історичної проблеми, виходячи зі специфіки певного регіону, історичних чи сучасних реалій.

Працюючи над посібником, ми прагнули донести думку про те, що в рамках міжкультурного діалогу важливо акцентувати увагу на тому, що об'єднує людей – незалежно від їхньої етнічної чи релігійної приналежності – і тому є чимало позитивних історичних прикладів. Однак маємо вчитися на власному досвіді, через що звертаємося і до суперечливих сторінок історії, де були міжетнічні конфлікти, непорозуміння на релігійному, мовному ґрунті тощо. Адже суспільство може називати себе демократичним лише тоді,

коли здатне ідентифікувати свої проблеми, аналізувати та обговорювати їх. Ми намагалися долучити до такої зваженої оцінки й молодь – зокрема, на прикладах геноциду євреїв та ромів, волинської трагедії, депортації кримських татар з території Криму, українців із території сучасної Польщі чи поляків з України.

Зауважу, що в посібнику взагалі відсутній авторський текст – матеріал подається через виклад цілеспрямовано відібраних та упорядкованих різноманітних історичних джерел, результатів досліджень істориків-науковців, соціологів, політиків, журналістів.

Усе це підпорядковано єдиній меті: навчити молодь самостійно мислити й робити висновки, визначати особисте ставлення до певної історичної проблеми в загальноісторичному контексті. Тому ми подаємо не готові відповіді, а матеріал для роздумів та узагальнень. Сподіваємося, що наш посібник допоможе пробудити живий, активний інтерес молоді до осмисленого вивчення нашої спільної історії та, що найголовніше, до інтеграції та консолідації української громади. ☺

Посібник „Разом на одній землі. Історія України багатокультурна” доступний за адресою:

<http://www.novadoba.org.ua/together-on-the-same-land-book>

Прес-тур для регіональних журналістів



Представництво Євросоюзу в Україні та міжнародна громадська організація „Інтерньюз Україна” організували в квітні прес-тур до Києва представників регіональних медіа. Захід пройшов у рамках спільного проекту „Інформаційні послуги для журналістів”.

– Більшість громадян України знає про те, що ЄС базується на певних цінностях і стандартах, – зауважив під час зустрічі з гостями Голова Представни-

цтва ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра. – Люди в Євросоюзі живуть у передбачуваному середовищі, де поважають їхні права, панує верховенство права, функціонує розвинута економіка, забезпечено добробут і високі життєві стандарти. І заяви українського уряду про те, що він рухає країну шляхом європейської інтеграції, повинні означати зміни – люди мають відчувати переваги цього процесу. Протилежною є ситуація, коли попри численні гасла та обіцянки трансформаційні процеси не відбуваються. У цьому випадкові ЄС ризикує асоціюватися з владою та політичними силами, дії яких не приносять переваг для громадян. Тому для Представництва Євросоюзу дуже важливо контактувати з медіа з усієї України, надавати їм обґрунтовану інформацію та об'єктивну оцінку щодо наявності чи відсутності прогресу в процесі єв-

роінтеграції, наше бачення стану відносин між ЄС і Україною. Саме через вас ми можемо донести це до громадян України.

Про нинішній стан відносин між ЄС та Україною гостям розповів керівник відділу політики, преси та інформації Представництва Євросоюзу Золтан Салаї.

– Інтерес до європейської тематики в нашому регіоні великий, – повідомила „Євробюлетеню” головний редактор телерадіомовлення Криворізької державної телерадіокомпанії Тетяна Туренко. – Проблема у відсутності спеціалістів належного рівня, які могли б професійно коментувати пов'язані з ЄС питання. Отож такі зустрічі нам конче необхідні. Вони розставляють акценти й дають орієнтири нам, журналістам, а ми, своєю чергою, можемо краще зорієнтувати людей. ☺



★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★



Шановні читачі!

У зв'язку з поступовим переходом на електронну версію „Євробюлетеня” та зменшенням накладу друкованого видання пропонуємо Вам замовити електронну версію „Євробюлетеня” (до 2 Мб) за адресою:

http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/newsletter_subscription/index_uk.htm

Ми будемо вдячні, якщо Ви поінформуєте про таку можливість своїх колег та друзів!

Підпишіться на „Євробюлетень” та новини Представництва ЄС в Україні:

 http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/newsletter_subscription/index_uk.htm

Завітайте на сторінку ЄС:

 <http://www.facebook.com/pages/Delegation-of-the-European-Union-to-Ukraine/126879227356714>



Альта музей під відкритим небом із понад 3000 наскельних малюнків – петрогліфів (переможець 1993-го)



Музей історії ФК Шахтар, Україна, (номінант 2012-го)



Музей дитячої книги, Нідерланди (номінант 2012-го)



Експертна група Форуму європейських музеїв визначила фіналістів цьогорічного конкурсу European Museum of the Year Award 2012. На звання найкращого претендують 46 музеїв із 19 країн Європи, включаючи Україну та Росію. Найкращий європейський музей 2012 року буде названо в Португалії 19 травня.

Конкурс European Museum of the Year проводиться за ініціативою Європейського Ради і є одним з найпрестижніших і найвідоміших у Європі. На рішення журі не впливає форма власності, розміри, тематика і національна приналежність музею. Головне – креативність, інновації, просвітницько-освітня спрямованість, які стимулюватимуть розвиток музейної справи на континенті.

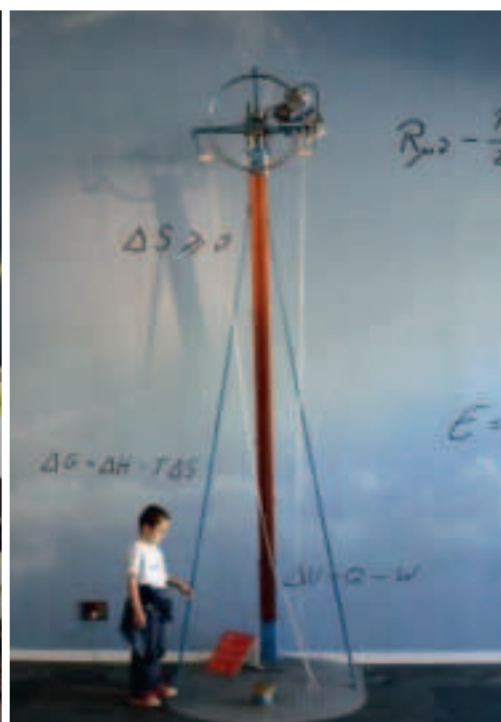
Мандруючи Європою, маєте нагоду відвідати найкращі з музеїв – вони не завжди є найвідомішими, але вражаючими – це точно!

Ознайомитися зі списком переможців конкурсу European Museum of the Year Award минулих років і спрогнозувати тріумфатора 2012-го можна тут:

<http://europeanmuseumforum.info/emya.html>



CosmoCaixa - інтерактивний науковий музей, Іспанія (переможець 2006-го)



Національний музей залізниць, Велика Британія (переможець 2001-го)



Міжнародний музей маріонеток, Іспанія (номінант 2012-го)



Океанаріум, Німеччина (переможець 2011-го)